

Datum van inontvangstneming : 29/11/2019

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-768/19 – 1

Zaak C-768/19

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

18 oktober 2019

Verwijzende rechter:

Bundesverwaltungsgericht (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

15 augustus 2019

Verweerster en verzoekster tot „Revision“:

Bondsrepubliek Duitsland

Verzoeker en verweerder in „Revision“:

SE

[OMISSIS]

Bundesverwaltungsgericht

BESLISSING

[OMISSIS]

In de bestuursrechtelijke zaak tussen

1. SE,

[OMISSIS]

[OMISSIS]

verzoeker en verweerder in „Revision“,

[OMISSIS] **[Or. 2]** [OMISSIS]

tegen

de Bondsrepubliek Duitsland,

[OMISSIS]

verweerster en verzoekster tot „Revision”,

in tegenwoordigheid van:

Vertreter des Bundesinteresses
beim Bundesverwaltungsgericht (federaal orgaan ter behartiging van het algemeen
belang),
[OMISSIS] 10557 Berlin,

heeft de 1. Senat van het Bundesverwaltungsgericht
na de terechtzitting op 15 augustus 2019
[OMISSIS]

als volgt beslist:

De behandeling van de zaak wordt geschorst.

Het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt overeenkomstig
artikel 267 VWEU verzocht om een prejudiciële beslissing over de volgende
vragen:

1. Moet ten aanzien van een asielzoeker die voordat zijn kind meerderjarig is
geworden – waarmee hij in het land van herkomst in gezinsverband leefde
en waaraan op basis van een verzoek om bescherming dat vóór zijn
meerderjarigheid is ingediend, de subsidiairebeschermingsstatus is verleend
nadat het meerderjarig was geworden (hierna: „persoon die bescherming
geniet”) – de lidstaat van ontvangst van de persoon die bescherming geniet
is binnengekomen en daar ook een verzoek om internationale bescherming
heeft ingediend (hierna: „asielzoeker”), en met betrekking tot een nationale
regeling die voor de toekenning van een recht op verlening van subsidiaire
bescherming, dat van de persoon die bescherming geniet wordt afgeleid,
naar artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU verwijst, de vraag of de
persoon die bescherming geniet „minderjarig” in de zin van artikel 2,
onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU is, worden beoordeeld op
het tijdstip waarop **[Or. 3]** over het asielverzoek van de asielzoeker wordt
beslist, dan wel op een eerder tijdstip, bijvoorbeeld op het tijdstip waarop

a) aan de persoon die bescherming geniet de
subsidiairebeschermingsstatus is verleend,

b) de asielzoeker zijn asielverzoek heeft ingediend,

- c) de asielzoeker de lidstaat van ontvangst is binnengekomen, of
- d) de persoon die bescherming geniet, zijn asielverzoek heeft ingediend?

2. Voor het geval

- a) dat het tijdstip van indiening van het verzoek doorslaggevend is:

Is in dit verband het verzoek om bescherming dat schriftelijk, mondeling of anderszins is gedaan en waarvan de voor het asielverzoek bevoegde nationale autoriteit kennis heeft genomen (verzoek om asiel) bepalend, dan wel het formeel ingediende verzoek om internationale bescherming?

- b) dat het tijdstip van binnenkomst van de asielzoeker of het tijdstip waarop deze zijn asielverzoek heeft ingediend doorslaggevend: is het dan ook van belang of op dit tijdstip nog niet was beslist over het verzoek om bescherming van de persoon die bescherming geniet en waaraan later subsidiaire bescherming is verleend?

3. a) Welke eisen dienen in de onder punt 1) beschreven situatie te worden gesteld om een asielzoeker te kunnen aanmerken als een „gezinslid” [artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU] die „in verband met het verzoek om internationale bescherming in dezelfde lidstaat” aanwezig is waar de persoon die internationale bescherming geniet aanwezig is en waarmee het gezinsverband „reeds bestond in het land van herkomst”? Veronderstelt dit met name dat het gezinsleven tussen de persoon die bescherming geniet en de asielzoeker in de zin van artikel 7 van het Handvest in de lidstaat van ontvangst is hernomen of volstaat in dit verband de enkele omstandigheid dat de persoon die bescherming geniet en de asielzoeker tegelijkertijd aanwezig zijn in de lidstaat van ontvangst? Is een ouder ook een gezinslid wanneer het doel van zijn binnenkomst volgens de omstandigheden van het betrokken geval niet erin bestond de verantwoordelijkheid in de zin van artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU op zich te nemen voor een minderjarige en ongehuwde persoon die internationale bescherming geniet? **[Or. 4]**

b) Voor zover de vraag onder 3, a), aldus moet worden beantwoord dat het gezinsleven tussen de persoon die bescherming geniet en de asielzoeker in de zin van artikel 7 van het Handvest in de lidstaat van ontvangst moet hernomen zijn, is het tijdstip waarop dat gezinsleven is hernomen dan van belang? Is het in zoverre met name bepalend dat het gezinsleven binnen een bepaalde termijn na binnenkomst van de asielzoeker is hersteld op het tijdstip waarop de asielzoeker zijn asielverzoek indient of op het tijdstip waarop de persoon die bescherming geniet nog minderjarig was?

4. Houdt een asielzoeker op een gezinslid in de zin van artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU te zijn op het tijdstip waarop de persoon die bescherming geniet meerderjarig wordt en een daarmee

verbonden verantwoordelijkheid voor een minderjarige en ongehuwde persoon wegvalt? Indien het antwoord op deze vraag ontkennend luidt: blijft deze hoedanigheid van gezinslid (en de daarmee verbonden rechten) ook na dit tijdstip zonder beperking in de tijd bestaan of houdt zij op te bestaan na een bepaalde termijn (zo ja, welke?) of wanneer zich bepaalde gebeurtenissen voordoen (zo ja, welke)?

Motivering:

I

- 1 Verzoeker ad 1. (verzoeker) verzoekt om toekenning van de subsidiairebeschermingsstatus.
- 2 Verzoeker is volgens eigen zeggen Afghaans staatsburger. Hij is de vader van een op 20 april 1998 geboren zoon. Deze was in 2012 het grondgebied van Duitsland binnengekomen. Bij definitief geworden besluit van het Bundesamt [für Migration und Flüchtlinge (federaal bureau voor migratie en vluchtelingen)] van 13 mei 2016 werd diens asielverzoek weliswaar afgewezen, maar werd hem toch de subsidiairebeschermingsstatus verleend.
- 3 Verzoeker is naar zijn zeggen in januari 2016 de Bondsrepubliek Duitsland over land binnengekomen. Hij vroeg in februari 2016 asiel aan en diende op 21 april 2016 een verzoek om internationale bescherming in. Het Bundesamt für Migration und Flüchtlinge heeft zijn verzoeken om verlening van asiel, van de vluchtelingenstatus [**Or. 5**] of van de subsidiairebeschermingsstatus, alsmede die tot vaststelling dat hij volgens § 60, lid 5 en lid 7, eerste volzin, Aufenth[altsgesetz] (Duitse wet inzake het verblijf van vreemdelingen; hierna: „AufenthG”) niet mocht worden uitgezet, afgewezen.
- 4 Bij het bestreden vonnis heeft het Verwaltungsgericht (bestuursrechter in eerste aanleg, Duitsland) verweerster gelast om verzoeker, als ouder van een minderjarige ongehuwde persoon die bescherming geniet, op grond van § 26, lid 5, juncto lid 3, eerste volzin, AsylG[esetz] (Duitse asielwet; hierna: „AsylG”) de subsidiairebeschermingsstatus te verlenen. De zoon van verzoeker was op het desbetreffende doorslaggevende tijdstip van de indiening van het asielverzoek nog minderjarig. In dit verband moet een asielverzoek worden geacht te zijn ingediend zodra de bevoegde autoriteit kennis heeft genomen van de asielaanvraag van degene die om bescherming verzoekt.
- 5 Met haar „Sprungrevision” (rechtstreeks cassatieberoep) voert verweerster schending aan van § 26, lid 3, eerste volzin, AsylG. Voor de beoordeling van de feitelijke en juridische situatie is volgens § 77, lid 1, eerste volzin, AsylG in beginsel, zoals ook in casu, het tijdstip doorslaggevend waarop de laatste terechtzitting voor de feitenrechter heeft plaatsgevonden of – bij gebreke van een dergelijke zitting – het tijdstip waarop de beslissing van de feitenrechter tot beëindiging van de procedure is uitgesproken. § 26, lid 3, AsylG bevat dienaangaande geen uitdrukkelijke wettelijke uitzondering. De materiële

voorwaarden en de structuur van deze bepaling pleiten ervoor dat in ieder geval alleen een persoon die nog minderjarig was op het tijdstip waarop de status aan hem werd toegekend, aan die bepaling een recht kan ontlenen. Het voorschrift dient de bijzondere belangen van de minderjarige die bescherming geniet, welke belangen in beginsel slechts zolang bestaan als hij minderjarig is. Zelfs wanneer voor de beoordeling van de minderjarigheid het tijdstip van de indiening door de ouder van het asielverzoek in aanmerking zou moeten worden genomen, is daarvoor niet het tijdstip van de feitelijke indiening van het asielverzoek (§ 13 AsylG) doorslaggevend, maar wel het tijdstip van de formele indiening daarvan (§ 14 AsylG). Voor het in § 26, lid 3, eerste volzin, AsylG gestelde vereiste ten aanzien van het asielverzoek volstaat het niet dat de bevoegde autoriteit – in casu het Bundesamt für Migration und Flüchtlinge – louter op de hoogte is van het asielverzoek. Een van de voorwaarden voor de verlening van asiel is een (formeel) verzoek, dat slechts geldig is als het bij de bevoegde autoriteit is ingediend.

II

- 6 De behandeling van het geding moet worden geschorst. Overeenkomstig artikel 267 VWEU dient het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) te worden verzocht om een prejudiciële beslissing over **[Or. 6]** de in het dictum geformuleerde vragen. Deze vragen betreffen de uitlegging van artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (PB 2011, L 337, blz. 9, met rectificatie in PB 2017, L 167, blz. 58; hierna: „richtlijn 2011/95/EU”).
- 7 1. Voor de beoordeling rechtens moet in het nationale recht het Asylgesetz in aanmerking worden genomen [OMISSIS].
- 8 Het desbetreffende toepasselijke rechtskader van het geding wordt gevormd door de volgende bepalingen van het nationale recht:

§ 13 AsylG

(1) Er is sprake van een asielverzoek wanneer uit de schriftelijk, mondeling of anderszins tot uitdrukking gebrachte wil van de vreemdeling kan worden afgeleid dat hij op het Duitse grondgebied bescherming tegen politieke vervolging zoekt of verzoekt om bescherming tegen uitzetting of een andere vorm van terugleiding naar een staat waar vervolging in de zin van § 3, lid 1, voor hem dreigt of waar hij ernstige schade in de zin van § 4, lid 1, dreigt te lijden.

[...]

§ 14 AsylG

(1) „Het asielverzoek dient te worden ingediend bij het kantoor van het federaal bureau voor migratie en vluchtelingen dat verbonden is aan het opvangcentrum dat bevoegd is voor de opvang van de betrokken vreemdeling. [...]

[...]

§ 26 AsylG

[...]

(2) Een kind van een asielgerechtigde, dat minderjarig en ongehuwd is op het tijdstip waarop het zijn asielverzoek indient, wordt op verzoek als asielgerechtigde erkend wanneer de erkenning van de vreemdeling als asielgerechtigde niet meer kan worden aangevochten, onherroepelijk is of niet kan worden ingetrokken.

(3) De ouders van een minderjarige en ongehuwde asielgerechtigde of een andere volwassene in de zin van artikel 2 [Or. 7], onder j), van richtlijn 2011/95/EU worden op verzoek als asielgerechtigde erkend, wanneer

1. de erkenning van de asielgerechtigde niet meer kan worden aangevochten,
2. het gezin in de zin van artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU reeds bestond in de staat waar de asielgerechtigde om zijn politieke opvattingen wordt vervolgd,
3. zij vóór de erkenning van de asielgerechtigde zijn binnengekomen of na de binnenkomst onmiddellijk hun asielverzoek hebben ingediend,
4. de erkenning van de asielgerechtigde niet kan worden herroepen of ingetrokken, en
5. zij het gezag hebben over de asielgerechtigde.

De eerste volzin, punten 1 tot en met 4, is van overeenkomstige toepassing op de broers en zussen van de minderjarige asielgerechtigde die minderjarig en ongehuwd zijn op het tijdstip waarop zij hun verzoek indienen.

[...]

(5) De leden 1 tot en met 4 zijn van overeenkomstige toepassing op gezinsleden in de zin van de leden 1 tot en met 3 van personen die recht hebben op internationale bescherming. De hoedanigheid van vluchteling of subsidiair beschermde treedt in de plaats van die van asielgerechtigde. [...]

[...]

§ 77 AsylG

(1) In geschillen in het kader van deze wet baseert de rechter zich op de feiten en het recht zoals deze ten tijde van de laatste terechtzitting van toepassing waren; indien de beslissing niet door een terechtzitting wordt voorafgegaan, is het tijdstip waarop de beslissing is gegeven, bepalend. [...]

[...]

- 9 2. De prejudiciële vragen zijn relevant voor de beslechting van het geding en behoeven verduidelijking door het Hof.
- 10 2.1 De prejudiciële vragen zijn relevant voor de beslissing over de eis van verzoeker om hem, als ouder van een minderjarige en ongehuwde persoon die bescherming geniet, op grond van § 26, lid 5, juncto lid 3, eerste volzin, AsylG de subsidiairebeschermingsstatus te verlenen.
- 11 Verzoeker is in de zin van § 26, lid 5, eerste volzin, AsylG een gezinslid overeenkomstig § 26, lid 3, eerste volzin, AsylG en vader in de zin van § 26, lid 3, eerste volzin, AsylG, en derhalve is hij een ouder van zijn ongehuwde zoon. Deze geniet subsidiaire bescherming in de zin van § 26, lid 3, eerste volzin, AsylG, en artikel 18 van richtlijn 2011/95/EU. De verlening van de subsidiairebeschermingsstatus kan niet meer worden aangevochten (§ 26, lid 3, eerste volzin, punt 1, AsylG). Overeenkomstig § 26, lid 3, eerste volzin, punt 2, AsylG bestond het gezin in de zin [**Or. 8**] van artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU in Afghanistan, de staat waar de zoon gevaar loopt ernstige schade in de zin van artikel 15 van richtlijn 2011/95/EU te lijden. Tevens is verzoeker Duitsland binnengekomen vóór de erkenning van zijn zoon als persoon die recht heeft op subsidiaire bescherming (§ 26, lid 3, eerste volzin, punt 3, AsylG). Er is geen reden om aan te nemen dat de erkenning van de zoon als subsidiair beschermde persoon moet worden herroepen of ingetrokken (zie § 26, lid 3, eerste volzin, punt 4, AsylG), en evenmin dat er sprake is van uitsluitingsgronden overeenkomstig § 26, lid 4, eerste volzin, en § 4, lid 2, AsylG, die betrekking hebben op de persoon van verzoeker.
- 12 Het verzoek van verzoeker om als ouder subsidiaire bescherming te worden verleend zou derhalve succesvol zijn wanneer de zoon volgens de op het beslissende tijdstip verrichte beoordeling minderjarig in de zin van § 26, lid 3, eerste volzin, AsylG was en verzoeker in de zin van § 26, lid 3, eerste volzin, punt 5, AsylG verantwoordelijk was voor diens persoon.
- 13 § 26, lid 3, AsylG dient ter omzetting van artikel 23, lid 2, van richtlijn 2011/95/EU [OMISSIS]. Volgens deze bepaling waarborgen de lidstaten dat gezinsleden van de persoon die internationale bescherming geniet, die zelf niet in aanmerking komen voor dergelijke bescherming, aanspraak kunnen maken op de in de artikelen 24 tot en met 35 van richtlijn 2011/95/EU genoemde voordelen, overeenkomstig de nationale procedures en voor zover verenigbaar met de persoonlijke juridische status van het gezinslid. Het begrip „gezin” en dus ook het

begrip „gezinsleden” in de zin van de nationale rechtsgrond wordt volgens de uitdrukkelijke verwijzing in § 26, lid 3, eerste volzin, punt 2, AsylG vastgesteld overeenkomstig artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU. Volgens artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU telt de persoon die internationale bescherming geniet, indien deze persoon minderjarig en ongehuwd is, onder meer zijn vader onder zijn „gezinsleden”, voor zover die in verband met het verzoek om internationale bescherming in dezelfde lidstaat aanwezig is en het gezin reeds bestond in het land van herkomst. Uit de bewoordingen van de bepaling kan niet duidelijk worden afgeleid welk tijdstip voor de beoordeling van de minderjarigheid van de persoon die internationale bescherming geniet, doorslaggevend is en of, en zo ja, binnen welke grenzen de hoedanigheid van gezinslid van de vader [Or. 9] als gezinsli voortduurt nadat de persoon die internationale bescherming geniet, meerderjarig is geworden.

- 14 2.2 De prejudiciële vragen behoeven verduidelijking door het Hof.
- 15 a) Met de eerste prejudiciële vraag wenst de verwijzende rechter te vernemen op welk tijdstip in een situatie als in de onderhavige zaak moet worden beoordeeld of de persoon die bescherming geniet, „minderjarig” in de zin van artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU is.
- 16 De nationale rechtspraak was tot dusver in sommige gevallen – overeenkomstig het in het nationale asielprocesrecht algemeen geldende beginsel van § 77 AsylG – van oordeel dat ook ten aanzien van de minderjarigheid van de persoon die bescherming geniet, de beoordeling moet worden verricht op het tijdstip waarop over het asielverzoek van de ouder wordt beslist (dat volgens het Duitse omzettingconcept steeds ook gericht is op de ter zake van de rechtsgevolgen identieke, afgeleide gezinsbescherming). In andere gevallen volstond het volgens de nationale rechtspraak daarentegen dat de persoon die bescherming geniet nog minderjarig was op het tijdstip waarop de ouder zijn asielverzoek indiende. In dit verband wordt ter motivering meestal verwezen naar de Unierechtelijke bepalingen en wordt de uitdrukkelijke vaststelling van het tijdstip ten aanzien van de afgeleide internationale bescherming voor kinderen (zie § 26, lid 2, AsylG) op de internationale bescherming voor ouders toegepast, in weerwil van het feit dat een overeenkomstige regeling ontbreekt.
- 17 Aan de bewoordingen van artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU kunnen in dit opzicht met betrekking tot de verlening van de subsidiaire bescherming aan een ouder geen duidelijke inzichten worden ontleend. De omstandigheid dat artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU een uitdrukkelijk onderscheid maakt tussen de tijdsvorm van de voltooid tegenwoordige tijd (ten aanzien van de verlening van de internationale bescherming en het bestaan van het gezin in het land van herkomst) en de tijdsvorm van de tegenwoordige tijd (ten aanzien van de aanwezigheid, de verantwoordelijkheid voor de persoon die bescherming geniet en de minderjarigheid), zou erop kunnen wijzen dat de minderjarigheid van de beschermde persoon moet worden beoordeeld op een actueel tijdstip, bijvoorbeeld op het tijdstip van de beslissing over het

(asiel)verzoek van de ouder. De noodzaak van een verband tussen het asielverzoek van de persoon die bescherming geniet en de aanwezigheid van het gezinslid in de lidstaat van ontvangst zou er eveneens voor kunnen pleiten **[Or. 10]** dat de minderjarigheid van de persoon die bescherming geniet op zijn vroegst kan worden beoordeeld nadat het gezinslid heeft aangetoond dat hij in dezelfde lidstaat aanwezig is. Vanuit het oogpunt van het systeem van de richtlijn zouden ook de verwijzing in de tweede volzin van overweging 16 van richtlijn 2011/95/EU naar de familieleden die de asielzoeker „begeleiden” en het beginsel van (de te waarborgen) eenheid van gezin, dat in artikel 23 en in overweging 18, tweede volzin, van richtlijn 2011/95/EU is verankerd, daarop kunnen wijzen. In teleologisch opzicht kunnen de beginselen van de bescherming van het belang van het kind, van gelijke behandeling en van rechtszekerheid alsmede de nuttige werking van het Unierecht trendmatig pleiten tegen een beoordeling van de minderjarigheid op een tijdstip waarop de procedure zich reeds in een vergevorderd stadium bevindt. Ten aanzien van vreemdelingen die reeds meerderjarig zijn (geworden) op het tijdstip waarop over het asielverzoek van de nagereisde ouder wordt beslist, is het, objectief gezien, daarentegen niet langer gepast dat in het belang van het kind aan de nagereisde ouder subsidiaire bescherming wordt verleend.

- 18 De eerste prejudiciële vraag en ook de andere vragen hebben betrekking op een situatie waarin het gezinslid dat recht op bescherming heeft en waarvan een beschermingsstatus moet worden afgeleid, niet is erkend als vluchteling, maar enkel de subsidiairebeschermingsstatus is verleend. Voor de bepaling van het doorslaggevende tijdstip mag in dit verband een onderscheid worden gemaakt tussen een persoon die recht heeft op internationale bescherming en aan wie de vluchtelingenstatus is verleend (artikel 13 e.v. van richtlijn 2011/95/EU) enerzijds en een onderdaan van een derde land of staatloze aan wie de subsidiairebeschermingsstatus is verleend (artikel 18 e.v. van richtlijn 2011/95/EU) anderzijds. Ten aanzien van de verlening van de vluchtelingenstatus preciseert overweging 21 van richtlijn 2011/95/EU dat de erkenning van de vluchtelingenstatus declaratoire kracht heeft. Hieruit heeft het Hof van Justitie van de Europese Unie in zijn arrest van 12 april 2018[A en S/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie,] C-550/16, [EU:C:2018:248], punt 53 e.v., met betrekking tot artikel 2, onder f), van richtlijn 2003/86/EG afgeleid dat indien aan de materiële voorwaarden is voldaan, na de indiening van een verzoek om internationale bescherming overeenkomstig hoofdstuk II van richtlijn 2011/95/EU een subjectief recht om te worden erkend als vluchteling bestaat, zelfs voordat daarover een formeel besluit is genomen, waardoor het recht op gezinshereniging overeenkomstig artikel 10, lid 3, onder a), van richtlijn 2003/86/EG niet afhankelijk kan worden gesteld van het tijdstip waarop de bevoegde nationale autoriteit formeel besluit om de betrokkene als vluchteling te erkennen **[Or. 11]**. Los van de vraag of de rechtspraak met betrekking tot de definitie van artikel 2, onder f), van richtlijn 2003/86/EG moet worden toegepast op de bijna gelijkkluidende definitie van artikel 2, onder 1, van richtlijn 2011/95/EU en/of die in artikel 23 van richtlijn 2011/95/EU betreffende de instandhouding van het gezin, ontbreekt het voor de erkenning van de subsidiaire bescherming aan een

vergelijkbare overweging volgens welke de vereiste erkenning (enkel of primair) declaratoire kracht heeft. Voor een onderscheid tussen het refereren aan bescherming van vluchtelingen, waarbij uitbreiding van de doelgerichte vervolging vanwege (voort-)bestaande familiebanden tot gezinsleden niet kan worden uitgesloten, en het refereren aan de verlening van subsidiaire bescherming kan verder pleiten dat in deze gevallen een ouder subsidiaire gezinsbescherming wenst af te leiden van zijn kind, zonder zelf gegronde redenen te hebben aangevoerd om aannemelijk te maken dat hij bij terugkeer naar zijn land van herkomst daadwerkelijk gevaar zou lopen en daarbij ernstige schade in de zin van artikel 15 van richtlijn 2011/95/EU zou lijden; het vermoeden van een uitbreiding van de vervolging wegens familiebanden is hier in de regel juist niet gerechtvaardigd.

- 19 b) Voor het geval dat de eerste prejudiciële vraag aldus wordt beantwoord dat het tijdstip van indiening van het verzoek om internationale bescherming door de persoon die bescherming geniet ofwel door het gezinslid doorslaggevend is voor de beoordeling van de minderjarigheid, dient de tweede prejudiciële vraag, onder a), ter beantwoording van de daarbij aansluitende vraag of het tijdstip van indiening van het materiële asielverzoek, dan wel het tijdstip van indiening van het formele asielverzoek moet worden beschouwd als het tijdstip waarop het verzoek is ingediend.
- 20 Artikel 6, lid 2, eerste volzin, van richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (PB 2013, L 180, blz. 60; hierna: „richtlijn 2013/32/EU”) maakt onderscheid tussen het doen van een verzoek om internationale bescherming en het indienen ervan. Volgens deze bepaling moeten de lidstaten ervoor te zorgen dat een persoon die een verzoek om internationale bescherming heeft gedaan, daadwerkelijk de mogelijkheid heeft om het zo snel mogelijk in te dienen. Op grond van artikel 6, lid 3, van richtlijn 2013/32/EU kunnen de lidstaten eisen dat verzoeken om internationale bescherming persoonlijk **[Or. 12]** en/of op een aangewezen plaats worden ingediend. Artikel 6, lid 4, van richtlijn 2013/32/EU vormt een uitzondering op de regel van artikel 6, lid 3, van richtlijn 2013/32/EU [arrest van het Hof van 26 juli 2017, Mengesteab, C-670/16 (EU:C:2017:587), punt 101]. Artikel 6, lid 4, van richtlijn 2013/32/EU bepaalt dat niettegenstaande artikel 6, lid 3, van richtlijn 2013/32/EU een verzoek om internationale bescherming wordt geacht te zijn ingediend zodra de bevoegde autoriteiten van de betrokken lidstaat een door een verzoeker ingediend formulier, of, indien voorgeschreven naar nationaal recht, een officieel rapport, hebben ontvangen. Overeenkomstig artikel 6, lid 2 tot en met lid 4, van richtlijn 2013/32/EU het asielverzoek volgens § 13, lid 1, AsylG niet in een bepaalde vorm te worden gedaan, terwijl het asielverzoek volgens § 14, lid 1, eerste volzin, AsylG in beginsel moet worden ingediend bij het bevoegde kantoor van het Bundesamt. Pas nadat het asielverzoek door de bevoegde autoriteit formeel in ontvangst is genomen, wordt dit definitief en het voorwerp van een bestuursrechtelijke asielprocedure.

- 21 Voor beoordeling van de minderjarigheid op het tijdstip waarop het verzoek formeel wordt ingediend, zou kunnen pleiten dat artikel 6 van richtlijn 2013/32/EU de lidstaten machtigt te bepalen dat een verzoek formeel moet worden ingediend en hen enkel verplicht ervoor te zorgen dat de verzoeker daartoe de mogelijkheid heeft, zonder in dit verband concrete termijnen voor te schrijven. Hoewel dus geen normale termijnen, minimum- of maximumtermijn in concreto zijn voorgeschreven [OMISSIS], moet onverwijld en dus zonder onverschoonbare vertraging de mogelijkheid worden geboden om het verzoek formeel in te dienen. Het staat evenwel niet onbetwistbaar vast of met de aanname dat het tijdstip van de formele indiening van een verzoek het doorslaggevend tijdstip is, wordt voldaan aan het beginsel van gelijke behandeling, het rechtszekerheidsbeginsel alsmede de nuttige werking.
- 22 c) Voor zover voor de beoordeling van de minderjarigheid van de persoon die bescherming geniet, het tijdstip van binnenkomst van het gezinslid in de zin van artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU of het tijdstip van indiening van het asielverzoek door het gezinslid doorslaggevend is, beoogt de tweede prejudiciële vraag, onder b), te verduidelijken of dit ook geldt in het geval dat op dit tijdstip nog niet was beslist op het verzoek om bescherming door de persoon waaraan later subsidiaire bescherming is verleend. **[Or. 13]**
- 23 d) Met de derde prejudiciële vraag, onder a), wordt getracht de overkoepelende voorwaarden van artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU nader te verduidelijken, volgens welke het gezinslid in verband met het verzoek om internationale bescherming in dezelfde lidstaat aanwezig moet zijn en het gezin reeds in het land van herkomst moet hebben bestaan.
- 24 Dienaangaande moet worden verduidelijkt welke materiële eisen artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU in een situatie als die in casu stelt aan het „verband” met het verzoek om internationale bescherming, aan de „aanwezigheid” in dezelfde lidstaat en aan de omstandigheid dat het gezin „reeds bestond” in het land van herkomst. In dat verband moet in het bijzonder worden verduidelijkt of het gezinsleven in de zin van artikel 7 van het Handvest tussen de persoon die bescherming geniet en het gezinslid, in casu de ouder, in de lidstaat van ontvangst moet zijn hernomen of dat het enkele feit dat de persoon die bescherming geniet en het gezinslid tegelijkertijd in de lidstaat van ontvangst aanwezig zijn volstaat om te kunnen spreken van een gezinslid.
- 25 Volgens de bewoordingen van artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU ligt het voor de hand dat de kenmerken „in verband met het verzoek om internationale bescherming in dezelfde lidstaat aanwezig zijn” en „het gezin reeds bestond in het land van herkomst” aldus moeten worden begrepen dat alleen de omstandigheid dat de persoon die de bescherming geniet en zijn gezinslid tegelijkertijd in de lidstaat van ontvangst aanwezig zijn, niet volstaat. Het vereiste dat het gezin reeds bestond in het land van herkomst, berust op de aanname dat de betrokkenheid van de leden van het kerngezin bij de gebeurtenissen in het land van herkomst waartegen bescherming nodig is, normaal gezien ook gepaard gaat met het

potentiële risico van kwetsbaarheid van het gezinslid zelf (zie overweging 36 van richtlijn 2011/95/EU). Daarop zou ook de systematiek van de richtlijn kunnen wijzen, waarbij artikel 23 en overwegingen 16, 18 en 19 van richtlijn 2011/95/EU in aanmerking moeten worden genomen. Artikel 23, lid 1, van richtlijn 2011/95/EU beoogt de instandhouding van het gezin. Bij artikel 23, lid 5, van richtlijn 2011/95/EU wordt de werkingssfeer van artikel 23, lid 1, van deze richtlijn verruimd, zodat niet alleen de in artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU bedoelde gezinsleden in aanmerking komen, maar ook de andere naaste verwanten die ten tijde van het vertrek uit het land van herkomst deel uitmaakten van het gezin van de persoon die internationale bescherming geniet, en die op dat tijdstip volledig of grotendeels te zijnen laste kwamen. Uit beide bepalingen [Or. 14] kan worden afgeleid dat artikel 23 van richtlijn 2011/95/EU met name strekt tot bescherming van de afhankelijke leden van het gezin, vooral minderjarige kinderen. Om dit beschermingsdoel te bereiken, zorgt deze bepaling ervoor dat ook de genoemde andere gezinsleden in aanmerking komen. Deze opvatting van de bepaling zou steun kunnen vinden in overwegingen 18 en 19 van richtlijn 2011/95/EU. Volgens overweging 18 van richtlijn 2011/95/EU moet het belang van het kind een van de hoofdoverwegingen van de lidstaten zijn en wordt in dat opzicht met name verwezen naar het beginsel van eenheid van gezin. Volgens overweging 19 van richtlijn 2011/95/EU moet het begrip „gezinsleden” worden verruimd, waarbij rekening moet worden gehouden met de verschillende vormen van afhankelijkheid en bijzondere aandacht moet worden besteed aan het belang van het kind. Ook overweging 16 van richtlijn 2011/95/EU, volgens welke de richtlijn gericht is op de eerbiediging van de menselijke waardigheid en het recht op asiel van asielzoekers en hun „begeleidende” familieleden, staat niet in de weg aan een uitlegging volgens welke het herstel van de eenheid van het gezin met daadwerkelijke uitoefening van het ouderlijk gezag is vereist in het belang van het kind; daarbij gaat de verwijzende rechter niet voorbij aan het feit dat het woord „begeleidende” ook ruimer kan worden opgevat [zie met betrekking tot de wijze waarop „begeleiden” wordt opgevat in de context van het recht van de burgers van de Unie [OMISSIS] arrest van het Hof van 16 juli 2015, Singh e.a., C-218/14 [EU:C:2015:476], punt 54]. Uit teleologisch oogpunt pleit een en ander ervoor dat artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU, door het begrip „gezinsleden” te beperken tot de leden van het kerngezin (ouders en hun minderjarige kinderen), door een „verband met het verzoek om internationale bescherming” te leggen en door te refereren aan het „bestaan van het gezin in het land van herkomst”, de herneming van een gezinsleven tussen de gezinsleden in de zin van artikel 7 van het Handvest als voorwaarde stelt. Artikel 7 van het Handvest moet worden gelezen in samenhang met de verplichting rekening te houden met de in artikel 24, lid 2, van het Handvest erkende belangen van het kind, en in aanmerking te nemen dat, overeenkomstig voormeld artikel 24, lid 3, een kind regelmatig persoonlijke betrekkingen met zijn beide ouders moet kunnen onderhouden [arrest van het Hof van 6 december 2012, (O en S/Maahanmuuttovirasto en Maahanmuuttovirasto/L,) C-356/11 en C-357/11, EU:C:2012:776], punt 76]. Het gezinsleven wordt naast het bestaan van juridische banden gekenmerkt door een feitelijke eenheid van gezin [zie arrest van het

EHRM van 2 november 2010 nr. 3976/05, Yigit/Turkije (CE:ECHR:2010:1102JUD000397605), [Or. 15] punt 93) en door hechte familiebanden tussen ouders en hun minderjarige kinderen [OMISSIS]. In het licht hiervan kan volgens de verwijzende rechter bezwaarlijk worden aangenomen dat aan de voorwaarden van artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU ook is voldaan wanneer de aanwezigheid van de verzoekende ouder in de lidstaat van ontvangst volgens de omstandigheden van het individuele geval niet op zijn minst tot doel heeft de verantwoordelijkheid op zich te nemen voor het minderjarige ongehuwde kind dat bescherming geniet.

- 26 e) De derde prejudiciële vraag, onder b), houdt verband met de derde prejudiciële vraag, onder a), en tracht te verduidelijken welk tijdstip doorslaggevend is voor de beoordeling van een herneming van het gezinsleven in de zin van artikel 7 van het Handvest tussen de persoon die bescherming geniet en de ouder in de lidstaat van ontvangst.
- 27 Volgens de verwijzende rechter zou het nauwelijks stroken met de onder punt d) omschreven doelen van artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU indien een asielzoeker ter motivering van zijn hoedanigheid van gezinslid zich zonder enige tijdsbeperking erop zou kunnen beroepen dat het gezinsleven is hernomen. Het kenmerk „in verband met het verzoek om internationale bescherming” zou er in dat opzicht voor kunnen pleiten dat artikel 2, onder j), van richtlijn 2011/95/EU vereist dat het herstel van de feitelijke eenheid van gezin binnen een bepaalde termijn na binnenkomst plaatsvindt.
- 28 De woorden „verantwoordelijk” en „minderjarig [...] is” in artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU wijzen er bovendien op dat de persoon die bescherming geniet, op het relevante tijdstip van het herstel van de eenheid van gezin in de lidstaat van ontvangst nog minderjarig in de zin van artikel 2, onder k), van richtlijn 2011/95/EU moet geweest zijn.
- 29 f) Met de vierde prejudiciële vraag moet worden opgehelderd of een asielzoeker ophoudt een gezinslid in de zin van artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU te zijn op het tijdstip waarop de persoon die bescherming geniet, meerderjarig wordt en daarmee de verantwoordelijkheid voor een minderjarige en ongehuwde persoon wegvalt. [Or. 16]
- 30 Artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU bepaalt dat de vader van de persoon die internationale bescherming geniet, een gezinslid is indien de persoon minderjarig is, de vader in verband met het verzoek om internationale bescherming in dezelfde lidstaat aanwezig is en het gezin reeds bestond in het land van herkomst. De band tussen de hoedanigheid van gezinslid enerzijds en de in artikel 2, onder k), van richtlijn 2011/95/EU bedoelde beperkte periode van minderjarigheid van de persoon die bescherming geniet alsmede de met artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU beoogde bescherming van het belang van het kind anderzijds, zouden ervoor kunnen pleiten dat de hoedanigheid van de vader als gezinslid in de zin van artikel 2, onder j), derde streepje, van

richtlijn 2011/95/EU eindigt op het tijdstip waarop de persoon die bescherming geniet, meerderjarig wordt.

31 Mocht de vader van de persoon die bescherming geniet, zijn hoedanigheid van gezinslid in de zin van artikel 2, onder j), derde streepje, van richtlijn 2011/95/EU in beginsel ook behouden nadat het kind meerderjarig is geworden, moet de vraag worden beantwoord of deze hoedanigheid – buiten de situatie waarin de vader niet langer aanwezig is in de lidstaat van ontvangst of het recht op bescherming van het kind eindigt – ophoudt te bestaan op een bepaald tijdstip of wanneer zich een bepaalde gebeurtenis voordoet.

32 [OMISSIS] [bevoegdheid om een prejudiciële vraag te stellen]

[OMISSIS]